

1. SISTEM ODNOSOV od ABRAHAMA DO JOŽEFA iz Egipta.

2. IZZIVI KOMPULZIVNEGA PONAVLJANJA

Abraham je s svojo ponudbo ženi Sari, naj se obnaša kot njegova sestra (prenehala sta živeti kot mož in žena), zagrešil konflikt ločitve, ki se vleče vse do Jožefa v Egiptu. Jožefovo izgnanstvo v Egipt je posledica Abrahamove ločitve od Sare. Z ločitvijo sta Abraham in Sara zarezala v medsebojni odnos tako globoko rano, da povzročene bolečine nista uspela zaceliti. Pod pritiskom kompulzivnega ponavljanja bi enako zarezo ponovil tudi Izak, a ga je Bog pravočasno opomnil, naj ne ponavlja očetovih napak. Tako se Izak ni ločil, čeprav je pogosto čutil, kako ga življenje sili v "očetovo" obleko.

Ker sta bili že dve generaciji znani po konfliktih, se ta drža naseli v Izakovega in Rebekinega otroka že pred rojstvom, kajti prepirata se že v materinem trebuhu. Konflikt, ki sta ga njuna starša in stara starša preživljala kot mož in žena, se je kot model prenesel na konflikt med bratoma, hkrati pa se je razširil na vso družino tako, da jo je razdelil na dve koaliciji. Iz teh koalicij sta brata Ezav in Jakob težko izstopila, saj sta za medsebojno spravo potrebovala večino življenja. Ob spravnem srečanju sta imela oba številčno že skoraj popolno družino, saj se po spravi Jakobu rodi le še Benjamin.

Na področju partnerskih odnosov sta Ezav in Jakob presegla pritisk kompulzivnega ponavljanja. Namesto tega sprožita novo vrsto konflikta- **konflikt med brati**. Jakobovi otroci boleče spremljajo konflikt med bratoma, ne čutijo pa več neposrednih posledic zakonskih konfliktov. Jakob jih še čuti in si izbere enega otroka, namreč Jožefa, ki ga privilegira ter s tem ustvarja nove "bratske" konflikte.

Izakova slepota oslepi tudi Jakoba, Jakobovo varanje nauči varati tudi Jožefa. Jakobova in Jožefova generacija nista načrtovali življenja v Egiptu, a so družinske razmere tja pripeljale najprej Jožefa, nato pa še njegovega očeta Jakoba. Konflikti se namreč rešujejo tam, kjer so nastali.

Reševanje konflikta traja štiri generacije. Šele z Jožefom se reši konflikt med Abrahamom in Saro. Jožef doseže spravo z brati in očetom.

Kompulzivno vedenje, pomeni ponavljanje z očeta na sina. Ko je nezakonski otrok Abrahamu rojen, potem Abraham in Sara ugotovita, da sta rodovitna. Izmael je sad navideznega reševanja konfliktov- igran odnos nas spodbudi, da jih začnemo v resnici reševati. Ko se Izak rodi, doživi Sara sovraštvo do Izmaela. Žena ne prenese več igranega odnosa. Očeta prisili, da odslovi otroka. Dokler je Izak še otrok, je družina še normalna. Težave se začno, ko začne otrok odraščati.

Kompulzivno ponavljanje se kaže na treh področjih: deviacija (npr.alkoholizem), odnosi (če so moji starši imeli konfliktno življenje, bom tudi jaz imel konflikte v življenju), suicidnost (pesimizem)

3. ABRAHAMOVA DARITEV in STOPNJE MLADOSTNIŠKEGA ODRAŠČANJA

a) Abrahamova daritev:

Abraham doživlja odraščanje svojega sina tako dramatično, da ima občutek, **kot da mu ga Bog krade in ga želi "uničiti"**. Gre za preizkus njegove osvobajajoče vere. Bog želi, da Izak odraste in postane samostojen. Zato ga mora izgnati iz očetovih rok, očeta pa prisiliti, da zaupa Bogu in sinu. Glede temeljnih vprašanj je človek dostikrat učljiv le, če "boli". To velja tudi za Abrahama, ki je še posebej občutljiv za bolečino odraščanja in ločevanja od staršev, kajti tudi sam se je dokaj presenetljivo in popolnoma ločil od staršev. Tako se sedaj kot oče vživlja v vlogo in že vnaprej spoznava bolečino, ki jo je ob odhodu v neznano povzročil svojim staršem. Bog Abrahamu s pomočjo bolečine pove, da Izak ni njegov, ampak Božji otrok in ima tako pravico do samostojnega življenja.

Srečni so tisti otroci, ki se prepirajo s svojimi starši, kajti le ti imajo milost spoznati, da jih starši brezpogojno ljubijo. Tisti otroci, ki pa mladost preživijo brez napetosti s starši, iščejo priložnost za konflikt zunaj družine ali pa se vse življenje prepirajo sami s seboj, ker jim ni uspelo odrasti.

Ko je Bog poklical Abrahama mu je ta brez pomislekov odgovoril: **"Tukaj sem."** S tem se je dal Bogu na razpolago ter otroku in Bogu sporočil, da ju ne bo zapustil. *Tukaj sem* (zate in brez pogojev)- je odgovor, po katerem odraščajoči otroci najbolj hrepenijo. To pomeni, da ni nič ali nihče pomembnejši od mladostnika. Želijo si le brezpogojne starševske ljubezni. Iščejo torej kakovostno komunikacijo. V obdobju mladostniškega odraščanja otroci preverjajo starše bolj kot starši otroke.

Primer: Oče popravlja avto, hčerka pa prav tedaj pride k njemu s svojimi vprašanji in želi očeta odtrgati z dela. Če ji bo dal oče vedeti, naj ga ne moti, ker nima časa, kajti avto mu- kljub morebitnemu drugačnemu zatrijevanju- pomeni več kot ona, ga bo morda še nekaj časa izzivala, potem se bo zaprla vase ali pa se bo o življenjskih vprašanjih in problemih raje pogovorila s svojimi prijatelji.

Izak očetu s svojim pubertetniškim ravnanjem nazorno pove, da odrašča in želi postati samostojen. Abraham do njegovega vedenja ni ravnodušen, saj mu povzroča dileme in notranje bolečine. Bog vzgaja Abrahama-ne zato, da bi mu privoščil bolečino, ampak zato ker želi, da vse stori za to, da njegov sin ne bo pristal v okolju smrti. Kljub težki preizkušnji, da bi sina obvaroval pred odraščanjem, stopi Abraham na pot že zgodaj zjutraj, se pravi takoj, ko pri Izaku opazi pubertetniške spremembe. Oče ne čaka, ampak pravočasno prilagodi odnos do svojega sina in začne z njim drugače komunicirati.

Abraham ne postavlja Bogu nobenih vprašanj, ampak vanj tako močno veruje, da mu brezpogojno zaupa. Takoj se odzove na prvi Božji klic. S seboj vzame dva hlapca. Z današnjega vidika lahko v njima prepoznamo odrasla družinska prijatelja, ki ju poznata in jim zaupata oba, tako oče kot sin. Prvi del poti, ki jo Abraham in Izak prehodita skupaj s hlapcema imenujemo socializacijo mladostnikov v družbo odraslih.

Izak se na svoji poti odraščanja prvič v življenju giblje med odraslimi in se tako skupaj z očetom pripravlja na odraslost. Pogovarjajo se o življenjskih vprašanjih in potujejo po strmi poti odraščanja. Očeta skrbi kako se bo vse izteklo. Očitno se pripravlja tudi na najbolj bolečo možnost, kar ponazarja cepljenje drv za žgalno daritev. Cepljenje drv

lahko razumemo kot nabiranje odprtih, nerešenih in konfliktnih vprašanj. Lahko pomislimo na Izakove nepremišljene mladostniške reakcije in dejanja, ki jih bo po potrebi Abraham uporabil kot sredstvo prisile in obvladovanja sina, ko mu bo zmanjkalo drugih argumentov. Vse bremenilno gradivo torej vzame s seboj, kar pomeni, da si ne moremo zamišljati kakega idiličnega pogovora o odraščanju; pogovor je bil stvaren in najbrž tudi konflikten.

Tretji dan je Abraham rekel hlapcema naj ostaneta skupaj oslom, ker gre on z Izakom nekam, kjer bosta molila in se bosta potem vrnila nazaj k njima. **Trije dnevi pomenijo, da si je treba za kako stvar vzeti čas, jo spoznati in doumeti.** Ukvarjati se z neko stvarjo tri dni, pomeni, tej stvari priti do konca, jo spoznati. Tovrstne molitvene enote so pomembne zlasti na prehodnih obdobjih in pred pomembnimi odločitvami. Abraham zdaj dojame kaj pomeni odraščanje. Zasluti kako se bo pot iztekla, saj od daleč zagleda kraj oz. cilj potovanja. Abrahamovo naročilo hlapcem, naj ju pusti sama, lahko razumemo kot trenutek, ko je Abrahamu Izakovo komplicirano odraščanje in mladostniško izzivanje "zraslo čez glavo" in sklene, da mu bo raje na samem povedal, kar mu gre. Po treh dneh skupnega potovanja in pogovorov o življenjskih vprašanjih Abraham ne vidi več le negativnega scenarija, ampak se v njem krepi upanje v dober in srečen konec, saj ne omenja več žrtve ampak samo molitev.

Izak se iz agresivnega pubertetnika spreminja v občutljivega adolescenta. Tako Abraham začuti potrebo, da se o najpomembnejših vprašanjih s sinom pogovori na štiri oči. Temeljne življenjske skrivnosti namreč lažje posredujemo v zaupnih osebnih pogovorih. Ker pa so ti pogosto konfliktni, Abraham pravočasno začuti nevarnost vpliva hlapcev. Če bi se namreč v konfliktnih situacijah začela oče in sin prepirati, bi verjetno v prepir posegla hlapca, kar pomeni, da bi morala pogovor prilagajati zunanjim in javnim vplivom ter si ne bi upala povedati vsega, kar jima leži na srcu.

Abraham identificira Izaka z žrtvijo, ki je prisiljena sama sebi kopati grob. Nadaljni dialog nakazuje, da Izak sluti za kaj gre in kaj ga čaka. **Drva**, ki simbolizirajo nerazrešena, zapletena in konfliktna vprašanja, Abraham naloži Izaku. Oče pač ne bo vse življenje prenašal sinovih težav. Izak si bo z njimi ustvarjal podlago za oltar, na katerem bo ogroženo njegovo lastno življenje. V večini primerov mladostniki z izzivanjem najbolj ogrožajo prav lastno življenje. Oče vzame v roke **ogenj in nož**, simbola, ki izražata očetove občutke o prehojeni poti in o dosedanjih pogovorih. Oče se spominja, kaj vse je sinu naročal, a ga peče in boli, ker ima občutek, da mu sin ni prisluhnil. Tako potujeta po poti odraščanja vsak s svojim bremenom: oče s pekočimi in bolečimi skrbmi, sin pa s še neizrečenimi vprašanji, ki sicer ne bolijo, a kljub temu bremenijo. Oba komunicirata previdno, saj sta stalno pri roki simbola strahu in bojzani, moči in nasilja.

Pred postavljanjem temeljnih vprašanj, ki ga bremenijo, sin previdno nagovori očeta in tako poizve, kako je razpoložen. V odgovoru zasluti, da je pripravljen na pogovor, saj mu obljubi, da mu je v tem trenutku on najpomembnejši: "*Tukaj sem, moj sin*". Izak: "*Glej, ogenj in drva, kje pa je jagnje za žgalno daritev?*" Kje pa je jagnje pomeni, kje je rešitev. "*Bog nama bo pomagal najti rešitev*", reče oče. Da je žrtveno jagnje Izak, mu v tako napetem trenutku srce ni dalo izreči. Včasih namreč pri težkih vprašanjih koga na hitro potolažimo z besedami: "*Bo že Bog pomagal.*" S tem se izmikamo resnemu pogovoru.

Mladi si naravnost želijo konfliktov z odraslimi, saj tako morejo spoznati, koliko jim v resnici pomenijo. Abraham je pred odgovorom moral uporabiti vse možne odgovore in šele na koncu povedati, da ne ve vsega ter s tem priznati svojo nemoč. Abraham in Izak njun edini verbalni dialog zaključujeta z ugotovitvijo, da **potujeta skupaj**. Tišina v takih primerih ne pomeni, da si nista imela kaj povedati. To pomeni, da je postal njun odnos tako poglobljen, hkrati pa napet in intenziven, da sta ga uspevala predelovati le še v tišini. Čutila sta da tega, kar nosita v sebi ne moreta spraviti v besede. Dejansko bi vsaka nadaljna beseda rušila njun odnos. Potem, ko je oče sinu povedal, da bo storil vse, kar je v njegovi moči, bi vsaka njegova naslednja beseda sejala dvom. Če bi poskušal sinu razložiti, da ga ne sme vedno prositi za pomoč, bi s tem ponavljanjem in vsiljevanjem obljube izražal dvom v sina in njegove sposobnosti. Oče bo sina spremljal tako zavzeto, da bo mogel tudi brez sinovih izrecnih prošenj prepoznati, kdaj potrebuje njegov nasvet. Tudi sinova tišina je v službi intenzivnega odnosa. Če bi namreč očeta dodatno spraševal, ali mu je res pripravljen vedno pomagati, bi izrazil dvom tako v očeta kot vase in v svoje sposobnosti. išina je znamenje globokih in intenzivnih odnosov ter je značilna za adolescentno obdobje.

Abraham je sezidal oltar in razložil drva. Zvezal je Izaka in vzel nož, da bi ga z nožem zaklal. Tukaj konflikt med sinom in očetom doseže višek. Mladostniki vedo, da so odvisni od svojih staršev, da jih morajo ubogati. Vedo, da se zlasti z avtoritativnimi starši ne "splača" prepirati, saj imajo v rokah "ogelj in nož", dovolj sredstev, da obvladajo svoje otroke. Zato slepo ubogajo in se v nasprotju z zunanjo pohlevnostjo v njih kopičita jeza in agresivnost, ki ju prikrivajo.

Primer: Mladostnik si rad izziva starše, ko je kdo na obisku. Starši hočejo biti razumevajoči do svojih otrok, saj se pred drugimi ne želijo sramotiti. A ker otrok noče odnehati, jim prekipi ter zabrusijo: "*Mulc, doler boš pod mojo streho boš delal tako kot ti bom jaz rekel.*" To je trenutek, ko straši dvignejo nož nad svojega otroka. Povedo mu, da je otrok in ga lahko obvladamo, kadar in kakor hočemo. Mladostnik je s tem dosegel svoj cilj, saj je verjetno hotel doseči prav naš nekontrolirani izbruh.

Abrahamovo zidanje oltarja namiguje na prepričevanje, kako želi svojemu otroku le dobro. Svoj strah, ki se vse bolj transformira v agresivnost, zavija v celofan oltarja dobronamernosti, a se sinu kljub temu sesuje nekdanja idealizirana podoba očeta. Na oltarju konfliktov nehote spozna pravo podobo svojega očeta in le z Božjo pomočjo, ki očeta pravočasno ustavi pri izvajanju nasilja, jo zmore prenesti.

Primer: Odrasel sin je še živel pri svojih ostarelih starših. To je primer, ko sta starša nad sina dvigovala nož in ga zavezovala ter mu dopovedovala, da je še otrok, ki ga ne želita izgubiti. Pravzaprav ga- kot otroka- niti nista izgubila, saj je bil še vedno otrok.

Bog je ukazal Abrahamu naj ne ubije sina. Takrat se je oče zavedal kaj dela. Bog ga dvakrat pokliče-drugič po angelu, ki simbolizira notranji glas vesti. Prvič namreč presliši njegov klic. Oče spozna, da sin ni več otrok. Bog želi, da se sinu oče odpove in mu dovoli odraščati, da bo postal samostojen in ne bo več uresničeval le pričakovani staršev. Oče se zave, da bo sina uničil, če ga bo posesivno omejeval in zvezoval v otroško držo. Vera bogati komunikacijo, razbremenjuje konflikte. Božji glas vesti Abrahama spodbudi, da svojega sina zaupa Bogu.

Abraham je daroval ovna za žgalno daritev. Oven ponazarja značilno mladostniško

vedenje. Ovni se slabo počutijo v mehkem okolju, kjer si ne morejo brusiti rogov. Tudi pretrdo okolje zanje ni dobro, saj si tam rogove lahko polomijo. Grmovje ima torej ravno pravšnji odpor in pomeni zdravo okolje za ovne. To pomeni, da mehka in trda vzgoja nista dobri. V grmovju ima glavno besedo oven oz. mladostnik. On dozira pritiske in izziva k odporu. Pri brušenju rogov nikoli ni ranjen oven, ampak vedno grmovje. Če ovna odpor zaboli, lahko preneha z brušenjem rogov in spremeni strategijo komuniciranja. Grmovje torej pomeni, da moramo biti elastični v dogovarjanju in postavljanju norm in zahtev. Oven se v grmovje tako zaplete, da se ne more sam rešiti, zato ga Abraham lahko ulovi in daruje. V ovnu lahko prepoznamo Izakovo otroško podobo.

b) Stopnje mladostniškega odraščanja:

- * **predpuberteta**- Otroci se pripravljajo na slovo od otroštva. Postanejo bolj ubogljivi. Zaradi občutka negotovosti, ki jih povzročajo telesne spremembe se otroci prilizujejo staršem. To je zelo kratko obdobje. Otroci se začnejo povezovati v skupinice, ki so ločene po spolu. Značilno je domišljijско pretiravanje otrok.
- * **puberteta**- Telesne spremembe sprožijo tudi duševne. So najbolj konfliktna bitja. Mladostnik se začne spraševati kdo sploh je in močno zahrepeni po drugačnosti in samostojnosti, po drugi strani pa pripadnosti in povezanosti (v tem je konflikt). Telesne spremembe ga odrežejo od staršev. Pubertetniki pogosto poudarjajo svojo samostojnost. Občutek negotovosti in praznine stopnjuje njihovo agresivnost.
- * **adolescenca**- Mladostnik po končanem telesnem spreminjanju potrebuje precej časa, da svoje spremembe duševno, emocionalno predela in sprejme ter se začne kot nov človek spoprijemati z zakonitostmi sekundarne socializacije.
- * **poadolescenca**- Se je množično pojavila šele v zadnjih desetletjih in sicer kot posledica daljšega izobraževanja. Zato je vse več ljudi duševno in telesno odraslih, a še vedno so odvisni od staršev. V materialni odvisnosti hitro ugotovijo, kako koristno je poslušati in ubogati, v šoli pa marsikomu zmanjka motivacije, da bi se "zastonj" dokazoval.

4. STOPNJE SPRAVE med EZAVOM in JAKOBOM z vidika psihologije učenja

1. Sprava iz ljubezni- zakonska ali partnerska sprava: Jakob kot zakonski mož spozna, da je sposoben sprave. Iz ljubezni do svoje žene Rahele je sposoben sprejeti tudi Leo. Odkrije, da sprava uči, osrečuje.

2. Sprava na racionalni oz. pogodbeni ravni: Pomeni ureditev razmerja s tastom, saj je odnos formalno urejen in vsak pozna svoje pravice in dolžnosti. Strpnost je uporabna oblika življenja.

3. Vizualizacija sprave: Ko gre za reševanje emocionalno intenzivnega konflikta. Pri konfliktu s svojo ženo si Jakob ne more privoščiti čakanja na rešitev. Pri Ezavu pa gre za

znan in za oba brata boleč konflikt, ki zahteva pravilno strategijo. Vizualizacija nam pomaga, da v pravem trenutku najdemo pravo besedo ali reakcijo.

4. Sprava s seboj: Najzahtevnejša stopnja. Ključni element sprave. Brez sprave s seboj Jakob ne bi bil sposoben sprememb. V pomoč pri tem koraku mu je bila prva stopnja, ko je brezpogojno sprejel in vzljubil svojo ženo tudi v podobi Lee. Tu je namreč prvič pogledal resnici v oči ter svojo novo realnost sprejel in vzljubil.

5. Transparentnost sprave s seboj: Potrebna je zlasti zato, da smo v osebnih spremembah samozavestni. Jakob je tako senzibiliziral svojo družino, da je postala z njim popolnoma solidarna, saj je njegov konflikt sprejela ter Jakoba brezpogojno podpirala pri vseh pravih korakih.

6. Osebna sprava na emocionalni ravni: Drugi ključni element sprave. Sprava potrebuje znamenja, ki so osebna in emocionalna. Potrebno je znamenje, ki nas prevzame in pogloblja iskreno osebno komunikacijo.

7. Kolektivna ali občestvena sprava: S sedemkratnim priklonom je priznal greh in prosil odpuščanja Jakob skupaj z družino. Kolektivna sprava izraža visoko raven spremenjene komunikacije grešnika.

8. Obdarovanje: Tretji ključni element sprave. Varuje nas pred ponavljanjem preteklosti in nepotrebnim oremenjevanjem z njo.

9. Suverenost in samostojnost: Je znamenje preseganja emocionalne ravni. Je prvi občutek, ki pove, kako uspešna je bila sprava in kaj smo se iz nje naučili.

10. Pošteno, odgovorno in z Bogom povezano življenje: Je najvišja stopnja sprave pod vidikom učenja za vse življenje. Sprava, ki smo jo vzeli resno nas rani, a tudi ozdravi ter tako osposobi za nov začetek, ki temelji na urejenem odnosu med ljudmi in Bogom. Jakob ugotovi, da sprava z Bogom ni mogoča brez sprave z bratom.

5. JAKOBOVE ŽENE

Jakob vpraša pastirje zbrane pri vodnjaku po stricu Labanu, kamor ga pošilja njegova mati. Na poti sreča njegovo mlajšo hčerko lepo Rahelo. Odvalil je kamen z vodnjaka (iznajdljivost) in napojil drobnico materinega brata Labana (socialen čut). Potem je poljubil Rahelo in na glas zajokal (sreča, ker je dobil od Rahele pozitiven odgovor). Z jokom pripravlja Jakob Raheli prostor v svoje srcu. Tako ji posreduje znamenja moči, opore ter ranljivosti. Rahela začuti moškost in varnost, ki jo potrebuje za vstopanje v odnos. Jakobovemu poljubu sledi Rahelin nekontroliran odgovor. V trenutku poljuba namreč pozabi na svoje dolžnosti. Drobnico prepusti Jakobu, sama pa se vsa posveti odnosu. Jakob pa potrebuje drobnico, saj je dejavnost način po katerem izpoveduje svojo ljubezen.

Jakob in Rahela sta oba drugorojena in oba pastirja. Našla sta se na nevtralnem terenu,

ob iskanju vodnjakov oz. življenjskih izvirov zunaj doma, saj je dom rezerviran za prvorojence.

Laban obljubi Jakobu lepo hčerko Rahelo, če mu bo služil sedem let. Število sedem pomeni polnost, dovršenost. Služiti sedem let pomeni služiti do konca. Po sedmih letih podtakne Laban na poroko namesto **Rahele** grdo hčerko **Leo**. Rebeka, Jakobova mati je bila zvita, prav tako pa tudi njen brat Laban. Jakob se razjezi, a Laban mu reče, da dobi Rahelo takoj ko bo preživel poročni teden z Leo. Jakob sme upati na Rahelo le, če je pripravljen prej brezpogojno sprejeti Leo za svojo ženo.

Hipoteza: Rahela in Lea sta ena oseba z dvema različnima obrazoma. Ko je bila ta še nevesta je bila lepa Rahela. Na poročno noč je legla kot nevesta in se je zbudila kot žena Lea. Rahela se spremeni v Leo v poročni noči, ko si jo je Jakob s poroko prilastil in ji nehal služiti. Jakobovi starši so razmišljali o ločitvi, a Jakob spada v tretjo generacijo prve nezvestobe in o tem ne razmišlja. Šele brezpogojna ljubezen do Lee omogoča zrelo ljubezen do Rahele. Rahela predstavlja lepe trenutke, Lea pa težka obdobja zakonskega odnosa.

Lea se skuša z vsakim sinom, ki ga rodi Jakobu prikupiti, a ji navidezno nikakor ne uspeva. Lea po četrtek otroku Judi začasno neha rojevati.

Rahela pokliče na pomoč svojo dekle **Bilho**, ki rodi dva sinova- Dana in Neftalija. Lea se ji maščuje ter vzame svojo dekle Zilpo, ki rodi dva sinova- Gada in Asarja. Jakob je doživel rodovitnost Rahele (lepote) šele takrat, ko ji je na pomoč prišla Lea (zahtevnost, napor). Odnos brez bolečin ostane nerodoviten in dolgočasen. Če želimo, da bodo odnosi lepi moramo sprejeti tudi bolečine in medsebojne ranljivosti. Zahtevna obdobja so rodovitnejša od prijetnih. Lea je namreč rodila sedem otrok, Rahela pa le dva. Dekli pa simbolizirata prehodna obdobja. Jakob je imel najraje Jožefa, Rahelinega prvega otroka (11.otrok), k ga je doživljal kot prvorojenca.

Problem razpadanja odnosov ni bila grda Lea, ampak lepa Rahela. Dokler bo Rahela lepa bopripravljen prenašati grdo Leo. Če pa zmanjka Rahele, bo prej ali slej Leina senca dovolj velik razlog za razdor odnosa. Rahela umre ob porodu najmlajšega Benjamina.

6. JOŽEFOVA BIOGRAFIJA

7. MOJZESOVA SAMOPODOBA- temeljni dogodki

8. SIMBOLI v pravljici JANKO in METKA

Janko in Metka je pravljica o bratih in sestrah, ki v simbolnem pomenu označuje odraščanje in odnose med moškimi in ženskami. Ko starši prvič odvedejo Janka in Metko v gozd, puščata za seboj kamenčke in tako lahko prideta nazaj. Ko ju drugič odvedeta v gozd, puščata za seboj drobtine kruha, ki pa jih pozobajo ptički. Kruh simbolizira to, da gredo odnosi tako daleč, da gredo lahko samo naprej. Tako tudi Janko in Metka izgubita pot nazaj domov. In v tej svoji krizi gresta lahko samo naprej.

Ko tako hodita postane Janko žejen in na svoji poti prideta do potočka. Ta potoček simbolizira telesno ljubezen. Moški je zadovoljen z odnosom, ki ga imata. Prepričan je, da kadar se mu ženska pridruži (telesno), da ga ima rada. Ženska pa hoče imeti drugačen odnos.

Ko tako prideta do **prvega potočka**, hoče Janko piti. Metka najprej pogleda v potoček in vidi, da če bo Janko pil iz tega potočka, se bo spremenil v leva. Moški si želi zaužiti telesno ljubezen, ampak ženska se boji grobosti. Lev predstavlja grobost. Zato ne popusti v dejanje. Tako Janko potrpi in ne pije iz potočka.

Ko tako prideta do **drugega potočka**, hoče Janko piti. Metka najprej pogleda v potoček in vidi, da če bo Janko pil iz tega potočka, se bo spremenil v volka. Moški si želi zaužiti telesno ljubezen, ampak ženska se boji grobosti. Volk predstavlja grobost. Zato se Janko drugič vda in ne pije iz potočka, moški tudi drugič potrpi in ne...

Ko tako prideta do **tretjega potočka**, hoče Janko piti. Metka najprej pogleda v potoček in vidi, da če bo Janko pil iz tega potočka, se bo spremenil v jelena. Toda tu je Janko že precej žejen. In hoče piti. Moški je že neučakan. Zato Metka dopusti, da Janko pije, saj jelen ni nevaren. Ženska pride do sklepa, da ga zdaj že pozna in se mu lahko preda. Tako Metka popusti v dejanje, telesno ljubezen.

Janko tako pije iz potočka in postane jelen, kar je kar prijetno za Metko. Toda ona se boji, da ne bo zdaj ušel. Zato ga priveže s podveznico, kar predstavlja eros. Tako Janko in Metka hodita in hodita. In ko že nekaj časa hodita vidita od daleč sladkorno hišico, kar pomeni pogled na lepo prihodnost. Metka je zelo vesela. Toda med njima in hišico je še reka, ta predstavlja neke vrste "šrango", zadnjo oviro.

Ko prečkata reko, prideta do hišice iz medenjakov, ki predstavlja medene tedne. Janko in Metka stojita pred hišico in jo zobata. Toda sreča ne traja dolgo, nenadoma pride čarovnica, ki predstavlja taščo.

Čarovnica ali tašča, hoče imeti Janka samo zase. Vtika se v odnos med možem in ženo. Rešitev je v tem, da zakonca stopita skupaj. Janko in Metka rešita problem s tem, da Metka vpraša za nasvet ptico, ki pomeni psihiatra.

Ta jima potem, ko sežgeta čarovnico na pot posipa dragocene kamenčke vse skozi gozd do njunega doma. Ti kamenčki predstavljajo izkušnje, ki vodijo nazaj k življenju.

9. SIMBOLI v TOBITOVI knjigi

Simbol Tobija: **srce** (volja do življenja), **žolč** (izkušnje) in **jetra** (katarza, očiščenje). Tobija na poti spremlja **pes** (simbol zvestobe) in **Rafael** (angel). Tobijev zaklad je mladost staršev, ki jo otroci odkrivajo, ko odrastejo. Tobija in Sara darujeta srce in jetra- da bosta čistila svoj odnos. Molitev- Tobija postavi odnos na drugačne temelje. Njegova žena je imela pred njim 7 mož, ki so vsi umrli. To pomeni 7 neuspešnih odnosov. Vreden odnosa= sposoben odnosa. Ko se otroci vračajo k staršem z lastnimi življenjskimi

izkušnjami se dotaknejo staršev: Oče je oslepel od strahu. Žolč namaže očetu= dotakne se ga z lastnimi izkušnjami.

10. ELIJA in ELIZEJ

Elija v tej pripovedi zastopa starše, Elizej pa otroke. Elija in Elizej se odpravita iz **Gilgala** v **Betel**. Ko Elija umira prosi Elizeja naj ostane z njim. To prošnjo trikrat ponovi. Število tri predstavlja notranje popolno spoznanje. Nato pa k **Jordanu**. Elija je vzel svoj plašč, ga zvil in udaril po vodi. Ta se je razdelila na dvoje, da sta oba lahko šla po suhem čez. Po Mojzesovem zgledu razdeli reko in si s tem odpre pot v prihodnost, kjer je prej ni bilo. S tem svojemu zvestemu nasledniku pokaže, kako se odpira življenjska pot, če uporabljamo modrost- izkušnje, moč in Božjo pomoč. Hkrati čuti hvaležnost do Elizeja in mu ponudi svoj zadnji dar. Elija je vprašal Elizeja kaj lahko naredi za njega. Elizej si je želel dvojni delež njegovega duha. S tem hoče v modrosti preseči učitelja. Elija mu je povedal, da ga bo dobil, če ga bo videl, ko bo vzet v nebo. To pomeni, da mora gledati s srcem. Nato se je prikazal ognjeni voz in ognjeni konji ter so ju ločili in Elija se je v viharju vzdignil v nebo. Elizej je to videl in zagrabil svoja oblačila in jih pretrgal na dva kosa. Pobral je Elijev plašč in z njim udaril po vodi, da se je razdelila na dvoje in je lahko šel čez. **Odprt plašč** simbolizira varnost, intimnost, domačnost, materinskost; zvit plašč pa moč in prodornost.

Elizej prejme njegov plašč- **dvojna mera modrosti** (moška in ženska modrost). To je mera varnosti, moči. Elizej prejme, ker vidi ko gre Elija v nebo. Gledati= biti do konca s človekom.